

DE BURGH

Erfgoed

Nu wonen er 115 mensen: 80 religieuzen en 35 leken. Maar er komen weer 35 leken bij.

door Piet Sniijders
e-mail: p.sniijders@ed.nl

EINDHOVEN - Op Geldropseweg 170 in Eindhoven, in de volksmond bekend als De Burgh maar tegenwoordig Erfgoed Glorieux of Glorieuxpark geheten, wordt druk gebouwd. In de vroegere moestuin van het opvallende kasteeltje - waar in de afgelopen decennia al diverse nieuwe gebouwen verrezen - krijgt de woongroep Gloria gestalte: vier groepswooningen voor elk 7 bewoners en 9 appartementen voor jongeren met een beperking. Die nieuwbouw moet in september klaar zijn. Woongroep Gloria levert energieneutrale woonruimte op met veel isolatie, driedubbele thermopane, UV- en zonnepane-

len, warmtepompen, géén gasaansluiting, maar wel veel electra. Minstens zo opmerkelijk zijn de doelgroepen waarvoor wordt gebouwd. Behalve voor de 9 jongeren met een beperking (van het oudereninitiatief Elysion), gaat het om een groep psychogeriatrische patiënten van Indisch-Nederlandse komaf en nog zo'n groep met antroposofische achtergrond. De vierde groep is tamelijk bijzonder: Erfgoed Glorieux wil een groep van zeven 'jonge alleengaande vrouwen' samenbrengen die willen leven in de traditie van kloosterzusters, maar dan geschoeid op eigentijdse leest. Volgens Ed Smolders, bestuurder/directeur van Erfgoed Glorieux kan dat. „We hebben daarover al contact met drie hoogopgeleide

Directeur/bestuurder Ed Smolders bij de energieneutrale Glorieux-nieuwbouw. In september moet de woonruimte klaar zijn. foto Irene Wouters

Glorieux is springlevend

vrouwen.” Smolders verder: „Je moet deze vroegere kloostercommunity zien als een familiebedrijf. Als je zo'n zaak wilt voortzetten, moet je dat regelen voordat iedereen 85 is. Daar zijn we nu mee bezig: deze kerkelijke instelling wordt meer en meer een gemeenschap van leken die onze doelstellingen onderschrijven. Ze moeten iets hebben met barmhartige zorg voor anderen, duurzaamheid en zorg voor moeder aarde. Erfgoed Glorieux begon in 1936 als dependance van de Vughtse kloostergemeenschap Voorburg met de opvang van psychiatrische patiënten. Daarvoor tekenden de Zusters van Barmhartigheid, oorspronkelijk uit het Belgische Ronse. Aan de Geldropseweg startten zij de Nazorginrichting Sint Joseph Burgh, in de jaren '50 goed voor de opvang van 150 psychiatrische patiënten die 'te goed' waren voor Vught, maar 'niet goed genoeg' om thuis te wonen. In de jaren '70 voldeed de inrichting niet meer aan de eisen en werd deze opvang afgebouwd.

Begin jaren '80 besloten de zusters om Sint Joseph Burgh te veranderen in het kloosterverzorgingshuis KVH Glorieux, genoemd naar de oprichter van hun congregatie. Voortaan wilden zij er zelf een onbezorgde oude dag genieten. Directeur Smolders: „Dat heeft enkele tientallen jaren geduurd. Eerst woonden er alleen Zusters van Barmhartigheid, later ook religieuzen van andere gemeenschappen en oudere alleenstaanden die geen kinderen hadden om voor hen mantelzorg te regelen. In 2005 vroegen de Broeders van Dongen - historisch gelieerd aan de Zusters van Barmhartigheid - of er op Glorieux ook voor hen plek was. De zusters stemden toe, mits een nieuwe huisvesting ook op langere termijn bezet kon blijven.”

Om dat te regelen werd in 2009 Ed Smolders ingehuurd, eerder bouwer bij instellingen in Geldrop. Hij voerde de directie over de nieuwbouw van broedershuis Depoorter en de renovatie van Erfgoed Glorieux, en is nu drijvende kracht achter deze vernieuwingen van het erfgoed.

Erfgoed Glorieux krijgt binnenkort de status Landgoed. Middenboven: De Burgh, centraal daaronder: de huidige nieuwbouw.

foto Ronald Otter

In de vorige eeuw soberheid troef op De Burgh

door Piet Sniijders
e-mail: p.sniijders@ed.nl

EINDHOVEN - Toen de Zusters van Barmhartigheid in 1986 hun 50-jarige aanwezigheid op de Eindhovense Burgh vierden, sprak de toenmalige provinciaal overste Zuster Adelberta over 'de paradijselijke omgeving' waarin haar bejaarde medezusters 'een mooie levensavond' genoten. Paradijselijk, dat is precies de indruk die De Burgh wekt bij de passant. Vanaf de Geldropseweg gezien ligt net binnen de Rondweg de fraaie patriciërswooning in de zon te blikken, met weelderige tuinen en waterpartijen daaromheen gedrapeerd. Het achterliggende park heeft een grandeur welke je nauwelijks verwacht in de stad. Logisch dat de kapel van De Burgh jarenlang de meest po-

pulaire trouwlocatie van de stad was. Toch is in die paradijselijke omgeving in de afgelopen tachtig jaar voornamelijk uiterst sober geleefd. Tientallen Zusters van Barmhartigheid zorgden er meer dan een halve eeuw in een te krappe setting voor 150 psychiatrische patiënten. Ze deden dat voor enkel kost en inwoning en hun gemeenschap kon alleen overleven omdat die via een boerderij op het twaalf hectare grote landgoed zelfvoorzienend was. In de eeuwen daarvoor was De Burgh - dat in de 16e eeuw al Burgh of Burchsken heette - wel een zeer gerieflijke woonst voor gegoede burgers. Samen met hoeve Ter Hagen was De Burgh een gezamenlijk leengoed van de heren van Cranendonck - de bazen van Eindhoven - en de hertog

van Brabant. Tussen de 16e en de 18e eeuw verbonden de Eindhovense geslachten Hanegreeff en Van Taterbeek hun naam aan dat leengoed. Daarna kwam het leengoed in de steeds wisselende handen van kooplieden en militairen van buiten de regio. Aan het begin van de 20e eeuw kocht de in de textiel rijk geworden patriciërsfamilie Smits van Oyen De Burgh aan. In 1912 liet Norbertus Smits van Oyen de gebouwen slopen en een nieuw kasteeltje bouwen door architect Jos Cuypers, zoon van de beroemde kerkenbouwer Pierre Cuypers. Smits van Oyen bleef - met een onderbreking van twee jaar - tot 1931 in De Burgh wonen; toen vertrok hij definitief naar het buitenland. Na vijf jaar leegstand wisten de Zusters van Barmhartigheid het landgoed te verwerven.

BEWONERS GLORIEUXPARK

- Het Glorieuxpark - ook De Burgh genoemd - wordt binnenkort formeel een landgoed.
- Op dat landgoed zullen na september van dit jaar 150 mensen wonen, evenveel als in de hoogtijdagen van de jaren '50.
- De helft daarvan zal religieus zijn: Zusters van Barmhartigheid, zusters van andere gemeenschappen en Broeders van Dongen.
- De andere helft valt uiteen in diverse groepen: jongeren met een beperking, psychogeriatrische patiënten met verschillende achtergronden, plus jonge mensen die weer iets van kloosterleven zoeken.